

Werkdruk verstikt bijzondere jeugdzorg

- vrijdag 25 januari 2008
- Auteur: Yves Delepeleire

BRUSSEL - De hulpverleners en consulenten van de bijzondere jeugdzorg leggen volgende dinsdag twee uur symbolisch het werk neer. Ze laken de lange wachtlijsten en de te hoge werkdruk. 'De crisis neemt hallucinante vormen aan. We moeten zelfs jongeren naar huis terugsturen, terwijl we vermoeden dat die daar worden misbruikt.'

Van onze redacteur

Net als in 2006 luiden de hulpverleners en consulenten van de bijzondere jeugdzorg opnieuw de alarmklok.

De sector is dichtgeslibd. Alleen al in Antwerpen staan meer dan duizend kinderen op een wachtlijst, die zich in een 'problematische opvoedingssituatie' bevinden. Zij moeten 8 tot 9 maanden op hulp wachten. Een jeugdrechter die een delinquente jongere wil plaatsen, moet hem al te vaak laten lopen omdat er geen plaats is.

Volgens de vakbonden ACV en ACOD, die de symbolische werkonderbreking van komende dinsdag steunen, neemt de crisis in de sector stilaan 'hallucinante vormen' aan. 'Sommige jongeren vallen gewoon uit de boot. Op die manier creëert de overheid bijna een voedingsbodem voor criminaliteit en armoede.'

'Het kan bijvoorbeeld niet dat de consulenten van de comités bijzondere jeugdzorg jongeren die thuis misbruikt worden en dringend uit het gezin moeten worden gehaald, terug naar huis moeten sturen omdat er geen plaats voor hen is in een residentiële instelling', zegt Chris Herreman van het ACV. 'Dat is schrijnend.'

Met hun actie willen de vakbonden ook de hoge werkdruk bij het personeel van de sector aan de kaak stellen. Vooral bij de consulenten van de comités bijzondere jeugdzorg, die jongeren in een

problematische opvangsituatie doorverwijzen en opvolgen, stapelen de dossiers zich hopeloos op door het gebrek aan doorstroming.

'Een extern bureau heeft onlangs de werklast van de consulenten gemeten. Een gemiddelde consulent is continu met 55 dossiers bezig, volgt dus 55 jongeren op. Hij moet inleidende gesprekken voeren met de jongere, ze doorverwijzen en opvolgen. In de grote steden, zoals Antwerpen en in mindere mate Gent, zijn sommige consulenten zelfs met honderd dossiers tegelijk bezig. Zij zien door de bomen het bos niet meer.'

De gevolgen zijn navenant. Het ziekteverlof bij het personeel ligt hoog. Veel personeelsleden kampen met een burn-out. 'Nu voelen jongeren zich nog geroepen om consulent te worden, maar de lokroep van de particuliere sector wordt steeds groter', zegt Herreman.

De kwaliteit van het personeel in de bijzondere jeugdzorg is sterk verbeterd. In 1990 hadden nog maar zes op de tien begeleiders en consulenten een diploma hoger onderwijs. Vandaag zijn dat er meer dan negen op de tien. 'Aan de kwaliteit van het personeel ligt het dus niet', zeggen de vakbonden.

'Maar de overheid onderschat de ernst van de aangemelde problemen. De consulenten worden steeds meer geconfronteerd met jongeren met drugsproblemen of psychiatrische stoornissen. Dat maakt de hulpverlening er niet gemakkelijker op.'

Volgens de vakbonden is een uitbreiding van alle vormen van hulp nodig. Het Globaal Plan Jeugdzorg vinden ze ontoereikend. 'De consulenten zijn bezorgd. Ze hebben het gevoel dat de overheid meer wil investeren in thuisbegeleiding en crisishulp, en minder in residentiële plaatsen. Crisishulp is nodig, maar men mag consulenten niet voor een voldongen feit plaatsen.'

Het Vlaams Welzijnsverbond, dat de sector van de bijzondere jeugdzorg overkoepelt, begrijpt de vraag van de hulpverleners en consulenten, maar wil toch nuanceren. 'Ik begrijp dat de frustratie het grootst is bij de consulenten van het comité bijzondere jeugdzorg in Antwerpen. Zij verzuipen inderdaad in het werk. Maar ik hoor ook positieve signalen uit de andere provincies', zegt algemeen directeur Frank Cuyt.

Hij steunt wel de vraag van de vakbonden voor een ingrijpender beleidsplan voor de sector.

Het Globaal Plan Jeugdzorg van de Vlaamse minister van Welzijn, Steven Vanackere (CD&V), voorziet van 2007 tot 2009 in 449 extra plaatsen voor jongeren in een problematische opvoedingssituatie, verspreid over begeleidingstehuizen, gezinstehuizen, dagcentra en thuisbegeleiding.

'Maar wij vragen dat de minister werk maakt van een opvolgingsplan. Als dat plan er niet komt, wordt de kloof die we nu dichtrijden opnieuw groter.'

www.vlaamswelzijnsverbond.be